

Mijn hobby als cafébaas was entertainen.

Ik had een enorme platencollectie en iedere avond kon je komen luisteren naar muziek. Na enkele pintjes werd er gedanst, en dit tot in de vroege morgen. Iedere dag. Zeven dagen op zeven.

Na verloop van tijd hadden de klanten er zelf hun eigen avonden en nachten van gemaakt. Het werden Nederlandse avonden, Franstalige avonden, avonden met marsmuziek of opera. Klieken werden gevormd gebaseerd op leeftijd of interesses.

Na verloop van tijd kreeg ik vaste klanten en je leerde de gewoontes en de eigenaardigheden van mensen begrijpen of waarderen. En sommigen werden mijn vrienden. Ze vormden een groep die met kerstavonden steevast in de huiskamer bij mij kwamen vieren. Wat mij bijzonder aantrok was de spirituele geestigheid van deze gasten. Dikwijls was het niet zo belangrijk waarover men sprak maar de manier waarop een thema werd belicht. Maar genieten dat deden we allemaal.

Op een dag kwam zo een vriend bij me in de keuken praten. Het was rustig en ik had alle tijd. Hij vertelde me dat hij gescheiden was. Hij hield nog erg veel van zijn vrouw en van zijn kinderen. Echter de kinderen die ondertussen volwassen werden gingen meer om met zijn vrouw dan met hem. En dat deed pijn. Zijn moeder was nog een extra zorg voor hem. Op allerlei manieren trachtte de oude vrouw hem te verplichten bij haar te zijn. Dit nam absurde vormen aan. Het ging van het wegstoppen van

de autosleutels tot het laten verdwijnen van een broeksriem. Allemaal kleine dingen, maar wel van heel ingrijpende aard.

Zijn tiener dochter werd door de grootouders langs moeders kant verwend. De familie was rijk en kon zich veel permitteren zoals een dure skivakantie of gaan winkelen in luxezaken. Erg verleidelijk voor een jong meisje dat zich zoals elke tiener wil onderscheiden van haar vriendinnen. Ook de zoon werd daarvan het slachtoffer. En geleidelijk smolt de hechte band van vader met de kinderen weg als sneeuw voor de zon. De man leed daar erg onder.

Op één van de muzikale plaatjes-avonden speelde ik toevallig Sonny Boy van Al Jolson. En alhoewel mijn vriend niet de meest extroverte persoon was, zat hij op zijn knieën de plaat mee te zingen. Ik besepte niet dat hij over zijn eigen zoon zong en de mimiek van de zwarte zanger imiteerde. Tranen liepen over zijn gezicht. Niemand in ons gezelschap begreep de situatie. We schreven het toe aan de vele pilsjes en de melodramatische tekst waarvoor Al Jolson zo bekend was.

Enkele dagen later kwam hij met me praten. Hij ging naar de keuken en ik volgde. Hij wou graag vertrekken zei hij. Ik vroeg: "Waar naartoe?" "Och, ergens waar ik kan verdwijnen. Zuid Amerika bijvoorbeeld." Ik zei: "Wat heb je daar te zoeken. Hier heb je vrienden, mensen waar je mee uitgaat en pinten drinkt." "Ja, maar ik wil weg. Weg van alles." Hoe ik ook praatte hij bleef bij zijn standpunt.

Die avond zat hij met enkele kennissen weer aan de bar. Ik dacht dat ik hem plezier deed met Sonny Boy te spelen. En weer deed hij de scène op zijn knieën over. En weer liepen de tranen langs zijn gezicht. Hij kreeg een daverend applaus. Tegen mij zij hij: "Gangster, ge hebt mij weer iets gelapt."

Er werd verder plezier gemaakt. Tegen vier uur 's morgens waren de meesten vertrokken en hij ook.

De volgende morgen zag ik wat oudere klanten in de zaak. Ze keken heel bedrukt. "Heb je het al gehoord vroegen ze?" Ik vroeg: "Wat?" "Wel onze vriend hebben ze dood teruggevonden." Ik kon het niet geloven. "Hoezo? Dood?" "Ja, hij zou zelfmoord hebben gepleegd." We waren er allemaal het hart van in.

Zo een levenslustig persoon? Hoe kon dit nou gebeuren? De politie kwam wat vragen stellen, het bleek dat hij de laatste maanden zijn zaken compleet had verwaarloosd. Hij zou zijn klanten niet meer hebben bezocht en correspondentie gewoon genegeerd hebben. Maar niemand van zijn vrienden had dit door. Ook ik niet. Je voelt je dan wel schuldig. Ik begreep veel te laat wat Sonny Boy voor hem had betekend. Het was zijn laatste strohalm waar hij zich aan vast wou klampen.

Op de begrafenis zag ik de kinderen. Ik zweeg. Soms is niet praten en zelf de last dragen eerlijker.

